

חוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989

הגדרות (תיקון התשנ"ו)

1. בחוק זה -
"נזק עקב אסון טבע" - נזק לנכס, שכתוצאה ממנו נגרם אבדן הכנסה, ובגידול רב-שנתי - אבדן הכנסה בתקופה ארוכה מעונת גידול אחת, והכל עקב תופעת טבע בעלת היקף חריג או עצמה חריגה או משך חריג, או עקב הצטברות חריגה של תופעות טבע, אשר האמצעים המקובלים בחקלאות למניעתה ולטיפול בה נתגלו כבלתי יעילים, ואשר הממשלה הכריזה כאמור בסעיף 1א שהוא אסון טבע;
"נכס" -

(1) גידול חקלאי צומח בטרם נאסף, למעט עצים; מדגה; אפרוחים ותרנגולות בלולים; בקר לחלב;
(2) נכס כמשמעותו לפי סעיף 35 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, שאינו מנוי בפסקה (1), ובלי לגרוע מכלליות האמור - לרבות אדמה, עצים נטועים, גידול חקלאי חי, יכול שנאסף, מבנה חקלאי וציוד חקלאי, אך למעט כלי שיט, כלי טיס, בריכות מים המיועדות בעיקרן לשחיה ומבנים ארעיים.
"הקרן" - הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ;
"השרים" - שר האוצר ושר החקלאות ופיתוח הכפר.

הכרזה על אסון טבע (תיקון התשנ"ו)

1א. הממשלה תכריז על אסון טבע לפי המלצת שר החקלאות ופיתוח הכפר, שניתנה לאחר התייעצות עם השר הממונה על השירות המטאורולוגי או על המכון הגאולוגי.

זכות לפיצויים

2. מי שנגרם לו נזק עקב אסון טבע זכאי לפיצויים מאוצר המדינה לפי חוק זה.

סייג (תיקונים: התשנ"ב, התשנ"ו)

3. (א) לא ישולמו פיצויים בעד נזק עקב אסון טבע אלא למי שקיים את כל הדרישות שבדין לענין תכנון חקלאי החלות עליו ואלא אם כן נתקיים בנכס הניזוק אחד מתנאים אלה:

1. ט"ח 1271, התשמ"ט (24.3.1989), עמ' 20.
- תיקונים:
- ט"ח 1390, התשנ"ב (24.3.1992), עמ' 147;
- ט"ח 1571, התשנ"ו (8.3.1996), עמ' 126;
- ט"ח 1704, התשנ"ט (15.2.1999), עמ' 113.

(1) הוא נכס לפי פסקה (1) להגדרתו שבסעיף 1 והוא מבוטח מפני נזקי טבע בקרן או אצל מבטח אחר כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981;
(2) הוא נכס לפי פסקה (2) להגדרתו שבסעיף 1.
(ב) השרים, בהתייעצות עם הקרן ובאישור ועדת הכספים של הכנסת -
(1) לענין נכס כאמור בסעיף קטן (א)(1) - יקבעו את הסיכונים שמפניהם יש לבטח את הנכס וכן רשאים לקבוע את תקופות הביטוח, היקפו ושיעוריו, ובלבד שלענין קביעה כאמור יובאו בחשבון שלבי הגידול והאזור שבו נמצא הנכס;
(2) לענין נכס כאמור בסעיף קטן (א)(2) - רשאים לקבוע סוגי נכסים וסוגי נזק אשר בעדם ישולמו פיצויים רק אם נעשה לגביהם ביטוח כנגד הסיכונים הקבועים בתקנות, בהיקפים, בשיעורים ובתקופות כאמור בהן, ובלבד שלענין קביעה כאמור יובאו בחשבון שלבי הגידול והאזור שבו נמצא הנכס.
(ג) לא ייקבעו סיכונים לפי סעיף קטן (ב) אלא אם כן הם נכללים ברשימת הסיכונים המבוטחים על ידי הקרן ובמגבלות הקבועות ברשימה האמורה.

תקנות (תיקון התשנ"ו)

4. השרים יקבעו בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת -
(1) את שיעורי הפיצויים; מותר לקבוע בתקנות כאמור שיעורים שונים לסוגי נכסים, לסוגי ניזוקים ולסוגי נזקים, בהתחשב עם היקף הנזק, ריבוי הנזקים שפקדו את הניזוק, ריבוי הנזקים שפקדו את האזור וגורמים אחרים;
(2) כללים לקביעת שווי הנזקים, בהתחשב בהוצאות הייצור, באבדן הכנסה, בהשקעות שהושקעו בגידולים, בהוצאות שיקום הנזק ובגורמים אחרים;
(3) כללים למתן ערבות לזכאים לקבלת פיצויים;
(4) כללים לביצוע תשלום הפיצויים, לרבות מקדמות על חשבונם;
(5) ועדות, דרכי מינוין, סמכויותיהן ודרכי ערעור לבית משפט מחוזי, בין דרך כלל ובין בבעיה משפטית בלבד.

ניכוי סכום ביטוח (תיקון התשנ"ו)

5. שעה שבאים לשום פיצויים המגיעים לפי חוק זה בשל נזק (להלן - הפיצויים) -

- (1) ינוכה מסכום הפיצויים כל סכום ששולם או שישולם על פי חוזה הביטוח עבור אותו נזק;
 (2) בוטח נכס שחובה לבטחו לפי חוק זה בפחות מהשווי שנקבע, ינוכה מסכום הפיצויים ההפרש שבין השווי שנקבע לבין שווי של הנכס כפי שבוטח; לענין זה, "השווי שנקבע" - ההיקף או השיעורים שבהם צריך היה לבטח את הנכס על פי הוראות סעיף 3.

שמאות (תיקון התשנ"ו)

- 5א. (א) לא ישולמו פיצויים אלא אם כן הנזק הוערך בידי עובדי משרד החקלאות שהוכשרו לכך או בידי שמאים שהשרים מינו לענין זה.
 (ב) השרים יקבעו את אופן פעולתו של מערך השמאות לפי סעיף זה.
 (ג) השרים רשאים לקבוע כי הנזק יוערך עוד לפני מתן ההכרזה על אסון טבע לפי סעיף 1א, ואולם הערכת נזק כאמור תשמש לענין תשלום פיצויים רק לאחר הכרזה כאמור.
 (ד) על אף הוראות סעיף זה, לגבי נזק עקב אסון טבע פלוני, רשאים השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בצו דרך אחרת להערכת הנזק.

תחולה (תיקון התשנ"ט)

6. (א) פיצויים לפי חוק זה ישולמו רק בשל נזק שאירע מיום כ"ד באדר א' התשמ"ט (1 במרס 1989) ואילך.
 (ב) השרים רשאים לקבוע בצו נכסים או סוגי נכסים שחוק זה לא יחול עליהם, אם ראו כי קיים לגביהם הסדר חלופי נאות במסגרת ביטוח מסוג ובתנאים שקבעו.

ביצוע (תיקון התשנ"ו)

7. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

הוראות מעבר

8. תוך שלושים ימים מיום קבלת חוק זה בכנסת יגישו שר האוצר ושר החקלאות לאישור ועדת הכספים של הכנסת תקנות בדבר כללים לביצוע התשלום של מקדמות על חשבון פיצויים לפי חוק זה.

אישור ועדת הכספים (הוראת שעה) (תיקון התשנ"ט)

9. בתקופה שבין ט"ו בניסן התשנ"ט (1 באפריל 1999) ועד ט' בניסן התשס"ד (31 במרס 2004), צו לפי סעיף 6(ב) יהא טעון אישור של ועדת הכספים של הכנסת.

אברהם כץ-עוז	שמעון פרס	יצחק שמיר
שר החקלאות	שר האוצר	ראש הממשלה
		חיים הרצוג
		נשיא המדינה